

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/2/WE**z dnia 15 stycznia 2008 r.****w sprawie pola widzenia i wycieraczek szyb przednich w kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych****(Wersja skodyfikowana)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 74/347/EWG z dnia 25 czerwca 1974 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do pola widzenia i wycieraczek szyb przednich w kołowych ciągnikach rolniczych lub leśnych ⁽³⁾ została kilkakrotnie znacząco zmieniona ⁽⁴⁾. W celu zapewnienia jej jasności i zrozumiałości należy sporządzić jej wersję ujednoczoną.
- (2) Dyrektywa 74/347/EWG jest jedną ze szczegółowych dyrektyw dotyczących systemu homologacji typu WE, o którym mowa w dyrektywie Rady 74/150/EWG, zastąpionej przez dyrektywę 2003/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie homologacji typu ciągników rolniczych lub leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi ⁽⁵⁾, i określa normy techniczne dotyczące projektowania i budowy ciągników rolniczych i leśnych w odniesieniu do pola widzenia i wycieraczek szyb przednich. Te normy techniczne dotyczą zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w celu umożliwienia stosowania dla wszystkich typów traktorów procedury

homologacji typu WE, o której mowa w dyrektywie 2003/37/WE. W związku z tym przepisy dyrektywy 2003/37/WE odnoszące się do ciągników rolniczych i leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi, mają zastosowanie do niniejszej dyrektywy.

- (3) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego i stosowania dyrektyw określonych w załączniku II część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. „Ciągnik rolniczy lub leśny” oznacza każdy pojazd silnikowy, wyposażony w koła lub gąsienice, mający co najmniej dwie osie, którego główna funkcja polega na mocy pociągowej i który został specjalnie skonstruowany w celu holowania, pchania, przewożenia lub napędzania niektórych narzędzi, maszyn lub przyczep, przeznaczonych do stosowania w rolnictwie lub leśnictwie. Może on być wyposażony w celu przewożenia rzeczy i osób.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie jedynie do ciągników określonych w ust. 1, które są wyposażone w ogumienie pneumatyczne i posiadają maksymalną prędkość konstrukcyjną między 6 a 40 km/godz.

Artykuł 2

Państwa członkowskie nie mogą odmówić przyznania homologacji typu WE ani homologacji krajowej ciągnika z przyczyn dotyczących wycieraczek szyby przedniej, jeżeli spełniają one wymogi określone w załączniku I.

Artykuł 3

Państwa członkowskie nie mogą odmówić rejestracji ani zakazać sprzedaży, wprowadzenia do eksploatacji albo używania ciągników z przyczyn dotyczących wycieraczek szyby przedniej, o ile spełniają one wymagania określone w załączniku I.

Artykuł 4

Zmiany niezbędne w celu dostosowania do postępu technicznego wymogów określonych w załączniku I przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 20 ust. 2 dyrektywy 2003/37/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 161 z 13.7.2007, s. 35.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 19 czerwca 2007 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 17 grudnia 2007 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 191 z 15.7.1974, s. 5. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 97/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 277 z 10.10.1997, s. 24).

⁽⁴⁾ Zob. załącznik II część A.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 171 z 9.7.2003, s. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 2006/96/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, s. 81).

Artykuł 5

Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 6

Dyrektywa 74/347/EWG, zmieniona dyrektywami wymienionymi w załączniku II część A, traci moc, bez naruszenia zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego i terminów rozpoczęcia stosowania dyrektyw określonych w załączniku II część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy należy odczytywać jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.

Artykuł 7

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą dyrektywę stosuje się od dnia 1 maja 2008 r.

Artykuł 8

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 15 stycznia 2008 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
J. LENARČIČ
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

POLE WIDZENIA

DEFINICJE I WYMOGI

1. DEFINICJE

1.1. Pole widzenia

„Pole widzenia” oznacza wszystkie kierunki do przodu i na boki, w których kierowca ciągnika może widzieć.

1.2. Punkt odniesienia

„Punkt odniesienia” oznacza teoretyczną pozycję, określoną konwencjonalnie, oczu kierowcy hipotetycznie skierowanych na pojedynczy punkt. Punkt odniesienia znajduje się na płaszczyźnie równoległej do wzdłużnej płaszczyzny symetrii ciągnika i przechodzącej przez środek siedzenia, 700 mm pionowo ponad punkt przecięcia wspomnianej płaszczyzny z powierzchnią siedzenia oraz w kierunku części biodrowej 270 mm od płaszczyzny pionowej przechodzącej przez przednią krawędź powierzchni siedzenia i prostopadłej do wzdłużnej płaszczyzny symetrii ciągnika (rys. 1). Tak określony punkt odniesienia dotyczy siedzenia niezajętego przez kierowcę oraz znajdującego się w pozycji pierwotnej, określonej przez producenta ciągnika.

1.3. Półokrąg pola widzenia

„Półokrąg pola widzenia” oznacza półokrąg wyznaczony przez promień 12 m wokół punktu znajdującego się na płaszczyźnie poziomej drogi, pionowo poniżej punktu odniesienia, w taki sposób, że gdy patrzy się w kierunku ruchu pojazdu, łuk półokręgu znajduje się przed ciągnikiem, podczas gdy średnica ograniczająca półokrąg tworzy kąt prosty ze wzdłużną osią ciągnika (rys. 2).

1.4. Efekt maskujący

„Efekt maskujący” oznacza cięciwy obszarów półokręgu pola widzenia, których nie można zobaczyć z powodu elementów konstrukcyjnych takich jak słupki dachowe, nawiewy powietrza lub kominy wydechowe i obramowanie szyby przedniej.

1.5. Obszar widzenia

„Obszar widzenia” oznacza część widoczności ograniczoną:

1.5.1. od góry,

przez płaszczyznę poziomą przechodzącą przez punkt odniesienia;

1.5.2. w płaszczyźnie drogi,

przez strefę leżącą poza półokręgiem pola widzenia oraz stanowiącą kontynuację obszaru półokręgu pola widzenia, której cięciwa ma długość 9,5 m i jest prostopadła do płaszczyzny równoległej do wzdłużnej płaszczyzny symetrii ciągnika przechodzącej przez środek siedzenia kierowcy i jest podzielona w połowie przez wspomnianą płaszczyznę.

1.6. Obszar czyszczenia wycieraczek szyby przedniej

„Obszar czyszczenia wycieraczek szyby przedniej” oznacza obszar zewnętrznej powierzchni szyby przedniej czyszczonej przez wycieraczki szyby przedniej.

2. WYMOGI

2.1. Ogólne

Ciągnik musi być skonstruowany i wyposażony w sposób zapewniający kierowcy w trakcie jego użytkowania na drodze, jak również w gospodarstwie i do celów leśnych, odpowiednią widoczność, zgodnie ze standardowymi warunkami dotyczącymi użytkowania ciągników w ruchu drogowym oraz w polu i w lesie. Widoczność jest uznawana za prawidłową, w przypadku gdy kierowca może, w możliwie największym stopniu, zobaczyć część każdego z przednich kół oraz gdy są spełnione następujące wymogi.

2.2. Sprawdzenie pola widzenia

2.2.1. Postępowanie w przypadku określania efektów maskujących

- 2.2.1.1. Ciągnik należy umieścić na płaszczyźnie poziomej w sposób przedstawiony na rysunku 2. Na równoległej płaszczyźnie pomocniczej należy zamontować w odległości 65 mm od siebie dwa źródła światła, np. $2 \times 150 \text{ W}$, 12 V , symetrycznie wobec punktu odniesienia. Płaszczyzna pomocnicza musi w swoim środkowym punkcie być obrotowa wobec osi pionowej przechodzącej przez punkt odniesienia. Do celów dokonania pomiaru efektów maskujących płaszczyzna pomocnicza musi być ustawiona w sposób zapewniający, iż linia łącząca dwa źródła światła jest prostopadła do linii łączącej element maskujący z punktem odniesienia.

Nakładające się obrazy elementu maskującego wyświetlane w półokręgu pola widzenia, gdy źródła światła włączone są równocześnie lub przemiennie muszą być mierzone zgodnie z pkt 1.4 (rys. 3).

- 2.2.1.2. Efekty maskujące nie mogą przekroczyć 700 mm.

- 2.2.1.3. Efekty maskujące, powodowane przez sąsiednie części składowe, mające powyżej 80 mm szerokości, muszą być tak skonfigurowane, aby zachowany był odstęp nie mniejszy niż 2 200 mm – mierzony jako cięciwa półokręgu pola widzenia – między środkami dwóch efektów maskujących.

- 2.2.1.4. W półokręgu pola widzenia może znajdować się nie więcej niż sześć efektów maskujących, jak również nie więcej niż dwa takie efekty mogą znajdować się wewnątrz obszaru widzenia zdefiniowanego w pkt 1.5.

- 2.2.1.5. Poza obszarem pola widzenia dopuszcza się efekty maskujące przekraczające 700 mm, ale nieprzekraczające 1 500 mm, jeżeli nie ma możliwości przeprojektowania lub przemieszczenia powodujących ich części składowych; z każdej strony mogą występować maksymalnie albo dwa takie efekty maskujące, z których jeden nie przekracza 700 mm, a drugi 1 500 mm, albo też takie dwa efekty maskujące, z których żaden nie przekracza 1 200 mm.

- 2.2.1.6. Martwe strefy wywołane zastosowaniem homologowanych typów lusterek wstecznych można pominąć, o ile lustierka są zaprojektowane w sposób uniemożliwiający ich inne zamontowanie.

2.2.2. Matematyczne określenie efektów maskujących do celów widzenia obuocznego:

- 2.2.2.1. alternatywnie do procedury określonej w pkt 2.2.1. fakt zatwierdzenia poszczególnych efektów maskujących można określić w sposób matematyczny. Wymagania pkt 2.2.1.2 - 2.2.1.6. stosuje się w odniesieniu do wielkości, rozkładu oraz liczby efektów maskujących;

- 2.2.2.2. przy widzeniu obuocznym gdy odległość międzyoczną jest równa 65 mm, efekt maskujący wyrażony w mm określa wzór:

$$v = \frac{b - 65}{a} \times 12\,000 + 65$$

gdzie:

a oznacza odległość w milimetrach między elementem utrudniającym widzenie a punktem odniesienia, mierzoną wzdłuż promienia wzroku łączącego punkt odniesienia, środek elementu oraz obwód półokręgu pola widzenia oraz

b oznacza szerokość w milimetrach elementu utrudniającego widzenie, mierzoną poziomo i pionowo do promienia widzenia.

2.3. Metody badań określone w pkt 2.2. można zastąpić innymi metodami badania, jeśli można wykazać, iż są równorzędne.

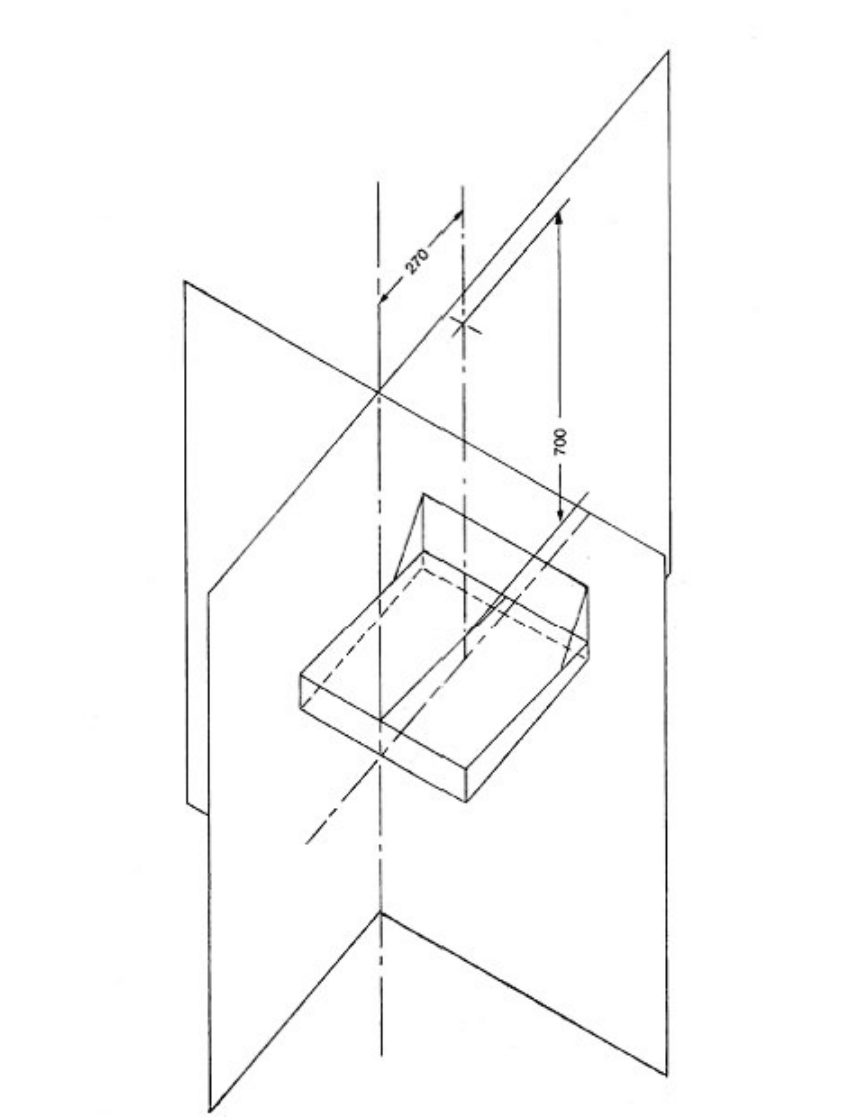
2.4. **Przezroczysty obszar szyby przedniej**

Do celów określenia efektów maskujących w obszarze pola widzenia efekty maskujące spowodowane obramowaniem szyby przedniej i każdą inną przeszkodą mogą, zgodnie z przepisami pkt 2.2.1.4, być uznane za pojedynczy efekt, pod warunkiem że odległość między najdalszymi punktami tego efektu maskującego nie przekracza 700 mm.

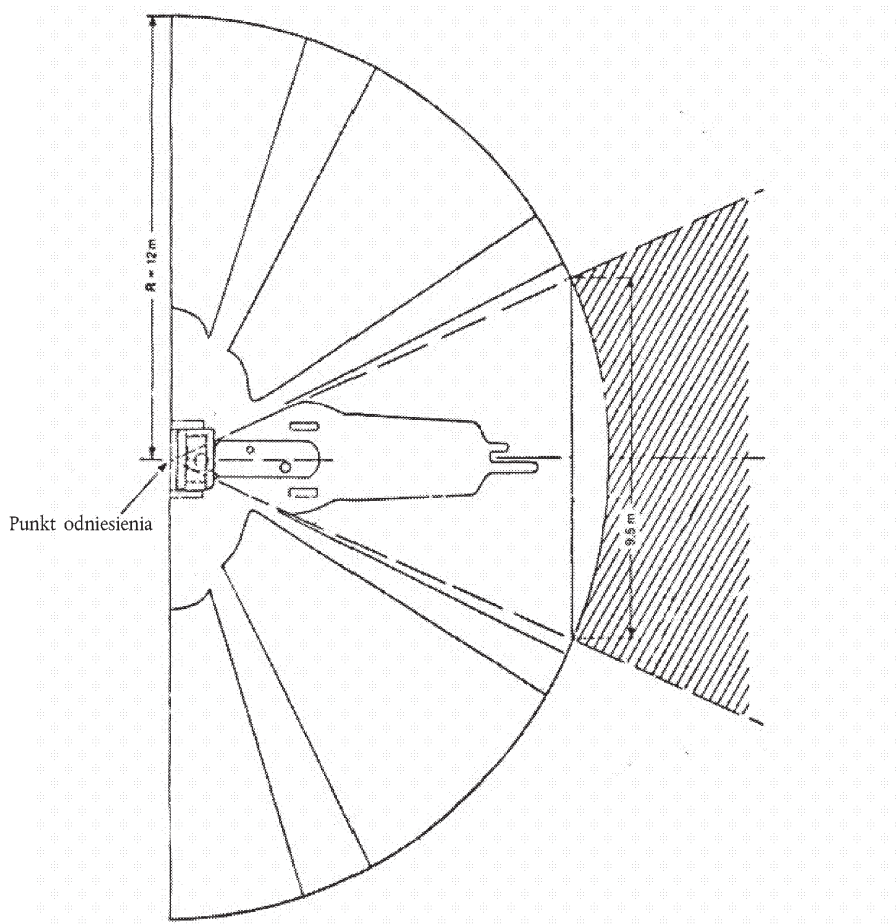
2.5. **Wycieraczki szyby przedniej**

2.5.1. Ciągniki mające szyby przednie muszą być również wyposażone w napędzane wycieraczki szyb przednich. Obszar przez nie czyszczony musi zapewniać niezakłóconą widoczność w kierunku do przodu odpowiadającą cięciwie półokręgu pola widzenia o długości co najmniej 8 m w obszarze widzenia.

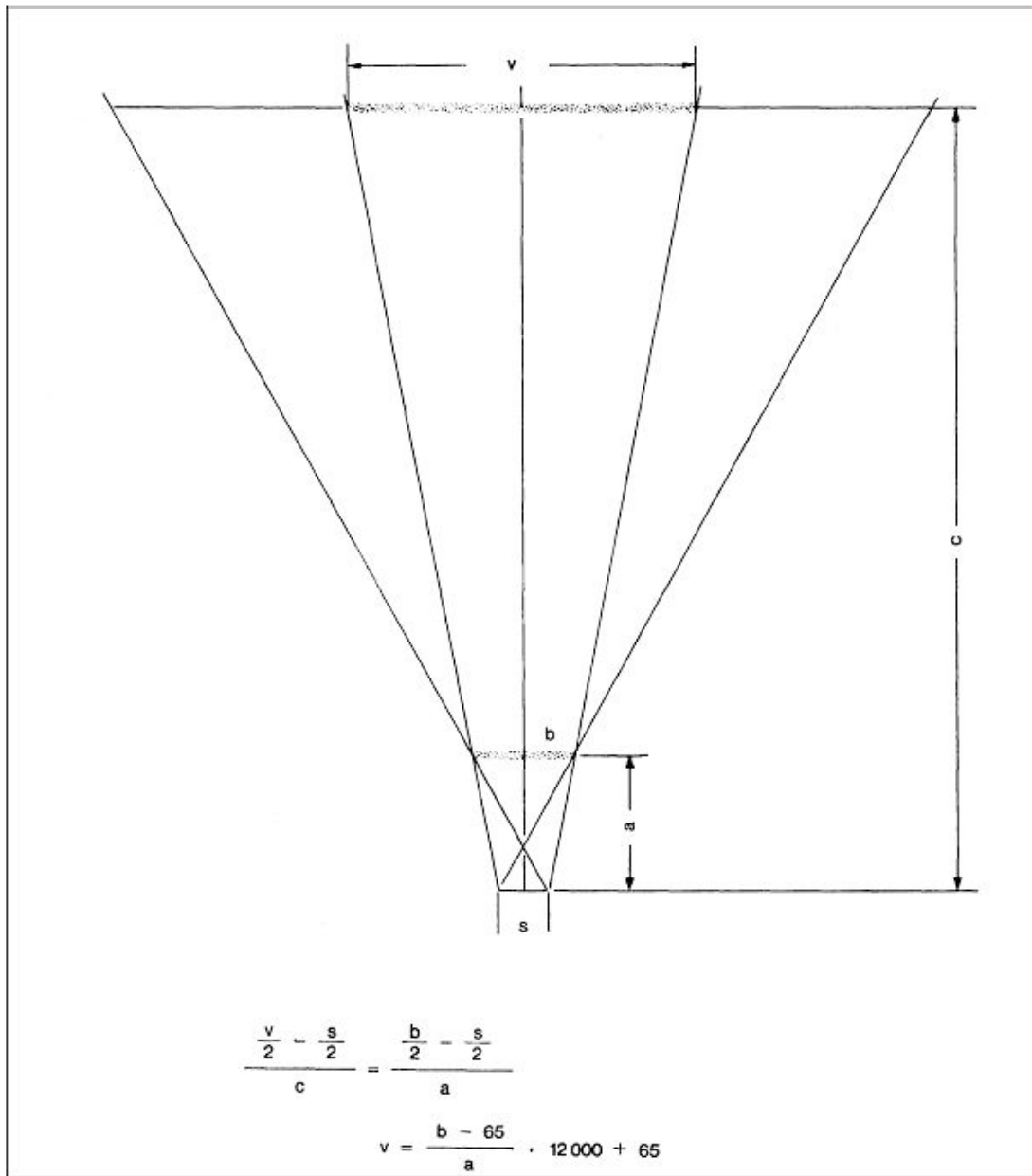
2.5.2. Prędkość działania wycieraczek szyby przedniej musi wynosić co najmniej 20 cykli na minutę.

Rysunek 1

Rysunek 2

Rysunek 3

ZAŁĄCZNIK II

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i jej kolejne zmiany (określone w art. 6)

Dyrektywa Rady 74/347/EWG
(Dz.U. L 191 z 15.7.1974, s. 5)

Dyrektywa Komisji 79/1073/EWG
(Dz.U. L 331 z 27.12.1979, s. 20)

Dyrektywa Rady 82/890/EWG
(Dz.U. L 378 z 31.12.1982, s. 45)

Jedynie w zakresie, w jakim art. 1 ust. 1 odnosi się do przepisów dyrektywy 74/347/EWG

Dyrektywa 97/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
(Dz.U. L 277 z 10.10.1997, s. 24)

Jedynie w zakresie, w jakim art. 1 tiret pierwsze odnosi się do przepisów dyrektywy 74/347/EWG

CZĘŚĆ B

Terminy transpozycji do prawa krajowego i rozpoczęcia stosowania (o których mowa w art. 6)

Dyrektywa	Termin przeniesienia	Data rozpoczęcia stosowania
74/347/EWG	2 stycznia 1976 r. (*)	
79/1073/EWG	30 kwietnia 1980 r.	
82/890/EWG	22 czerwca 1984 r.	
97/54/WE	22 września 1998 r.	23 września 1998 r.

(*) Zgodnie z art. 3a dodanym pkt 2 art. 1 dyrektywy 79/1073/EWG:

- „1. Z mocą od dnia 1 maja 1980 r. żadne państwo członkowskie, z powodów dotyczących pola widzenia w ciągnikach, nie może:
  - odmówić, w odniesieniu do typu ciągnika, udzielenia homologacji EWG, wydania dokumentu określonego w dyrektywie 74/150/EWG art. 10 ust. 1 tiret ostatnie lub udzielenia krajowej homologacji typu,
  - lub zabronić wprowadzenia do użytkowania ciągników,
 jeżeli pole widzenia tego typu ciągnika lub tych ciągników zgodne jest z przepisami niniejszej dyrektywy.
2. Z mocą od dnia 1 października 1980 r. państwa członkowskie:
  - nie mogą wydawać dokumentu określonego w art. 10 ust. 1 tiret ostatnie dyrektywy 74/150/EWG w odniesieniu do typu ciągnika, w którym pole widzenia nie jest zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy,
  - mogą odmówić udzielenia krajowej homologacji typu w odniesieniu do typu ciągnika, w którym pole widzenia nie jest zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy.
3. Z mocą od dnia 1 stycznia 1983 r. państwa członkowskie mogą zabronić wprowadzenia do użytkowania ciągników, w których pole widzenia nie jest zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy.”

ZAŁĄCZNIK III

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 74/347/EWG	Niniejsza dyrektywa
Art. 1–3	Art. 1–3
Art. 3a	Przypis do tabeli (*), załącznik II
Art. 4	Art. 4
Art. 5 ust. 1	—
Art. 5 ust. 2	Art. 5
—	Art. 6 i 7
Art. 6	Art. 8
Załącznik	Załącznik I
Załącznik pkt 1–2.3	Załącznik I pkt 1–2.3
Załącznik pkt 2.4	—
Załącznik pkt 2.5	Załącznik I pkt 2.4
Załącznik pkt 2.6	Załącznik I pkt 2.5
Załącznik rysunki 1, 2 i 3	Załącznik I rysunki 1, 2 i 3
—	Załącznik II
—	Załącznik III